

אָמַר לְאַחֲרָיָהּ, וְזִיל אֲבַתְרָאִי, וּתְכַוֵּן לְבָד. אָמַר
 לִיה, בְּגִינֵיהּ דְּמִר עֲבִידְנָא אֲרַחָא, וּבַתְרֵיהּ דְּמִר
 אֶסְתַּכַּל בְּשַׁכְּנֵתָא.

אָמַר לִיה, תָּא חֲזִי, מַלְּה דָּא הָא אוּקְמוּהַ תְּבַרְיָא,
 וְלֹא פְּרִישׁוּ מַלְּה. כֹּה אָמַר יי' לַפְּרִיסִים.
 מֵאן סְרִיסִים. אֲלִין אֵינֻן תְּבַרְיָא, דְּמִשְׁתַּדְּלִי
 בְּאוּרֵייתָא, וּמְסַרְסִי גְרַמֵּיהוּ כָּל שִׁיתָא יוֹמִין
 דְּשַׁבְּתָא, וְלַעָאן בְּאוּרֵייתָא, וּבְלִילֵיא דְּשַׁבְּתָא מְזַרְזִי
 גְרַמֵּיהוּ בְּזוּזָא דְּלַחֹן, מְשׁוּם דִּידְעֵי רָזָא עַלְאָה,
 בְּשַׁעְתָּא דְּמַטְרוּנֵיתָא אוּדְוֹנַת בְּמַלְכָּא.

וְאֵינֻן תְּבַרְיָא דִּידְעִין רָזָא דָּא, מְכַוֵּנִין לְפִיֵּיהוּ
 לְמַהִימְנוּתָא דְּמְאָרִיֵּהוּן וּמַתְּפַרְכָּאן
 בְּאִיבָא דְּמַעִיֵּהוּן בְּהֵהוּא לִילֵיא. וְדָא הוּא דְּכַתִּיב,
 אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ, כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (בראשית לו) וְאֲבִיו
 שָׁמַר אֶת הַדָּבָר.

לשון הקודש

הַפֶּךָ לְאַחֲרָיָהּ וְלָךְ אַחֲרֵי וּתְכַוֵּן לְבָד. אָמַר לוֹ, מְשׁוּם מִזְרֵי עֲשִׂיתִי אֶת הַדְּרָה, וְאַחֲרֵי מִזְרֵי אֶסְתַּכַּל בְּשַׁכְּנֵיהָ. אָמַר לוֹ, בֹּא וּרְאֵה, דְּבַר זֶה הָרִי פְּרֻשְׁהוּ הַחֲבָרִים וְלֹא פְּרֻשׁוּ דְּבַר. כֹּה אָמַר ה' לַפְּרִיסִים, מִי הֵם הַפְּרִיסִים? אֵלּוּ הֵם הַחֲבָרִים שְׂמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה וּמְסַרְסִים עֲצָמָם כָּל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַשַּׁבָּת וְעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה, וּבְלִיל הַשַּׁבָּת מְזַרְזִים אֶת עֲצָמָם בְּזוּזָא מְשׁוּם שְׂיֻדְעִים הַסּוּד הַעֲלִיּוֹן בְּשַׁעֲה שְׁהַגְבִּירָה מְזַדְּנַת בְּמַלְכָּה. וְאוֹתָם הַחֲבָרִים שְׂיֻדְעִים סוּד זֶה, מְכַוֵּנִים לָבֶם לְאַמוּנַת רַבּוּנָם, וּמַתְּפַרְכִּים בְּפָרִי מַעִיָּהם בְּאוֹתוֹ הַלִּילָה.

וְאַקְרוֹן סְרִיסִים וְדָאֵי, בְּגִין לְחַפְּאָה לְשִׁבְתָּא
 לְאַשְׁבְּחָא רַעְיָא דְמֵאֲרִיחֹן, דְכִתִּיב
 וּבַחֲרוּ בְּאֲשֶׁר חֲפַצְתִּי. מָאֵי בְּאֲשֶׁר חֲפַצְתִּי. דָּא
 זְוֹנָא דְמִטְרוּנִיתָא. וּמַחְזִיקִים בְּבְרִיתִי, כִּלְאֵי חַד,
 בְּבְרִיתִי סִתָּם. וּפְאָה חוֹלְקִיה דְמֵאֵן דְּאֵתְקַדֵּשׁ
 בְּקֻדְשָׁה דָּא, וַיִּדַע רָזָא דָּא.

תָּא חַזִּי, כְּתִיב שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעִשִׂיתָ כָּל (דף
 פ"ט ע"ב) מְלֹאכְתְּךָ וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שִׁבְתָּ לַיְיָ
 אֱלֹהֶיךָ וְגו', כָּל מְלֹאכְתְּךָ, בְּאֵינוֹן שִׁיתָא יוֹמֵי
 עֲבִידְתִּיהוּ דְבְנֵי נָשָׂא וּבְגִין הָאֵי מְלָה. לָא מוֹדְוֹנֵי
 חֲבַרְיָא, בַּר בְּזֻמָּנָא דְלָא יִשְׁתַּפַּח מֵעֲבִידְתִּיהוּ דְבְנֵי
 נָשָׂא, אֱלָא עֲבִידְתִּיה דְקוֹדְשָׁא בְרִידְ הוּא. וּמֵאֵי
 עֲבִידְתִּיה. זְוֹנָא דְמִטְרוּנִיתָא, לְאַפְקָא נְשָׁמְתִין
 קְדִישִׁין לְעֵלְמָא.

לשון הקודש

בא וראה, כתוב ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך ויום השביעי שבת לה' אלהיך וגו'. כל מלאכתך - באותם ששת הימים מלאכת בני האדם, ומשום הדבר הזה לא מודונו החברים, רק בזמן שלא נמצא ממעשי בני אדם, אלא מעשה הקדוש ברוך הוא. ומה מעשהו? זונג הגבירה להוציא נשמות קדושות לעולם.

וזהו שכתוב אשר ישמרו, כמו שנאמר ואביו שמר את הדבר. ונקראים סריסים ודאי, בשביל לחכות לשבת למצא את רצון רבונם, שכתוב ובחרו באשר חפצתי מה זה באשר חפצתי? זה זונג הגבירה. ומחזיקים בבְרִיתִי, הכל אחד. בבְרִיתִי סִתָּם. אשרי חלקו של מי שמתקדש בקדושה הו' וידע הסוד הזה.

וּבְגִין כֶּךָ, בְּהֵאֵי לִילָא חֲבַרְיָא מִתְקַדְּשֵׁי בְּקַדוּשָׁה
 דְּמֵאֲרִיחֹן, וּמְכוּוֹנֵי לְבִיחֹן, וְנַפְקֵי בְּנֵי מַעְלֵי,
 בְּנֵין קַדִּישִׁין, דְּלֹא סָטָאן לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא, בְּנֵין
 דְּמִלְכָּא וּמְטְרוּנִיתָא. וְעַל אֲלִין כְּתִיב, (דְּבָרִים י"ד) בְּנִים
 אַתֶּם לַיְיָ אֱלֹהֵיכֶם, לַיְיָ אֱלֹהֵיכֶם וְדָאֵי. בְּנֵין דְּאֲלִין
 אֶקְרוּן בְּנֵין דִּילִיהּ, בְּנֵין לְמִלְכָּא וְלְמְטְרוּנִיתָא.

וְהָא דַּעֲתִיחֹן דְּחֲבַרְיָא דִּידַעִין רָזָא דָּא, בְּדָא
 מִתְדַבְּקֵן. וּבְגִין כֶּךָ אֶקְרוּן בְּנֵין לְקוּדְשָׁא
 בְּרִידָא הוּא. וְהֵי אֵינֹן דְּעֵלְמָא מִתְקַיְימָא בְּגִינֵיהּ.
 וְכִד סָלִיק עֲלֵמָא בְּדִינָא, אִסְתַּכַּל קַדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
 בְּאֵינֹן בְּנֹי, וּמְרַחֵם עַל עֲלֵמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב (יִרְמִיָּה
 ב) כָּלֵה זָרַע אֲמַת. זָרַע אֲמַת וְדָאֵי. מַהוּ אֲמַת.
 עֲזָקָא קַדִּישָׁא שְׁלִימָתָא. כְּמָה דָּאֵת אֲמֵר (מִיכָה ז) תִּתֵּן
 אֲמַת לִיעֲקֹב. (אֲמַת דָּא קַדְשָׁא בְּרִידָא הוּא) וְכִלָּא חַד. וּבְגִינֵי
 כֶּךָ, זָרַע אֲמַת וְדָאֵי.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וּמִשׁוּם כֶּךָ בְּלִילָה הֵזָה הַחֲבָרִים
 מִתְקַדְּשִׁים בְּקַדְשֵׁי רַבּוֹנָם וּמְכוּוֹנִים
 לְבָם, וְיוֹצֵאִים בְּנִים מַעְלִים, בְּנִים
 קַדוּשִׁים, שְׁלֵא סוּטִים יְמִינָה וּשְׂמָאלָה,
 בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה, וְעַל אֵלֵה כְּתוּב
 (דְּבָרִים י"ד) בְּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. לַה'
 אֱלֹהֵיכֶם וְדָאֵי. מִשׁוּם שְׂאֵלָה נִקְרְאִים
 בְּנִים שְׁלוֹ, בְּנִים לְמֶלֶךְ וְלַגְּבִירָה.
 וְזוֹ דַּעַת הַחֲבָרִים שְׂיֹדְעִים סוּד זֶה, בְּזֶה
 נְדַבְּקִים, וּמִשׁוּם כֶּךָ נִקְרְאִים בְּנִים
 לְקַדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאֵלֵה הֵם שְׂהַעוּלָם
 מִתְקַיֵּם בְּשִׁבְלָם. וּכְשֶׁעוֹלָה הָעוֹלָם בְּדִין,
 מִסְתַּכַּל הַקַּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּבָנִים הִלְלוּ
 וּמְרַחֵם עַל הָעוֹלָם, וְעַל זֶה כְּתוּב כָּלֵה
 זָרַע אֲמַת. זָרַע אֲמַת וְדָאֵי. מַה זֶה אֲמַת?
 טַבַּעַת קַדוּשָׁה שְׁלֵמָה, כְּמוֹ שְׁנַאֲמֵר (מִיכָה

אָמַר לִיהוֹ ר' יוֹדָאִי, בְּרִיךְ רַחֲמָנָא דְשַׁדְרַנִּי הָבָא,
 בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, דְהָא מַלְאָה דָּא שְׁמַעְנָא
 מִפּוֹמָךְ. בָּכָה רַבִּי יוֹדָאִי. אָמַר לִיהוֹ ר' שְׁמַעוֹן,
 אֲמַאי קָא בָּכִית. אָמַר לִיהוֹ, בְּכִינָא, דְאַמִּינָא דְוּוִי
 לְאִינוֹן בְּנֵי עֲלָמָא, דְאַרְחִיחוֹן בְּבַעֲרִי, וְלֹא יַדְעִי
 וְלֹא מִסְתַּבְּלִי, דְטַב לֹון דְלֹא אֶתְבְּרִיאֵו. וּוִי לְעֲלָמָא
 כַּד יִפּוּק מִרַ מִינֵיהּ, דְמֵאֵן יִכִּיל לְגַלְגָּא רְזִין, וּמֵאֵן
 יִגְדַע לֹון, וּמֵאֵן יִסְתַּבֵּל בְּאַרְחֵי אוֹרֵייתָא.

אָמַר לִיהוֹ, תַּיִדָּה, לִית עֲלָמָא אֶלָּא לְאִינוֹן חֲבַרְיָא,
 דְמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא וַיַּדְעִין סְתִימֵי
 אוֹרֵייתָא. וַדָּאִי בְּקִשׁוּט גְּזָרוּ חֲבַרְיָא עַל עַמָּא
 דְאַרְעָא, דְמִתְבְּלִין אֶרְחִיחוֹ, וְלֹא יַדְעִין בֵּין יְמִינָא
 לְשְׂמָאלָא, דְהָא אִינוֹן בְּבַעֲרִי, דְיֵאוֹת לְמַעַבְדַּ בְּהוּ
 דִינָא, אֶפִּילוּ בְיוֹם הַכְּפּוּרִים. וְעַל בְּנֵייהוּ כְּתִיב, (הוֹשַׁע

לשון הקודש

אוי לעולם בשׁעֵצָא מוֹרְנוּ מִמֶּנּוּ, שְׁמִי
 יְכוּל לְגַלּוֹת סוּדוֹת, וּמִי יוֹדַע אוֹתְכֶם, וּמִי
 יִסְתַּבֵּל בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה?
 אָמַר לוֹ, תַּיִדָּה, אֵין עוֹלָם אֶלָּא לְאוֹתְכֶם
 חֲבָרִים שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה וַיּוֹדְעִים
 גְּסַתְרוֹת הַתּוֹרָה. וַדָּאִי בְּאַמַּת גְּזָרוּ
 הַחֲבָרִים עַל עַמֵּי הָאֲרָצוֹת שְׁמִשְׁחִיתִים
 דְרַכְּכֶם וְלֹא יוֹדְעִים בֵּין יְמִין לְשְׂמָאל,
 שְׁחַרֵּי הֵם כְּבִהְמוֹת שְׁנָאָה לַעֲשׂוֹת בְּהֵם

ז' תַּתֵּן אֲמַת לִיעֶקֶב. (אֲמַת זֶה הַקּוֹדֵשׁ בְּרִיךְ הוּא)
 וְהַבֵּל אֶחָד. וּמִשׁוּם כֶּךָ זָרַע אֲמַת וַדָּאִי.
 אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹדָאִי, בְּרוּךְ הַרְחֵמֶן
 שְׁשַׁלַּחֲנִי לְבָאֵן. בְּרוּךְ הַרְחֵמֶן, שְׁחַרֵּי
 דְבַר זֶה שְׁמַעְתִּי מִפִּיךָ. בָּכָה רַבִּי יוֹדָאִי.
 אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, לְמָה בָּכִיתָ? אָמַר
 לוֹ, בְּכִיתִי, שְׁאַמְרַתִּי אוֹי לְאוֹתְכֶם בְּנֵי
 הָעוֹלָם שְׁדַרְכִּיחֶם כְּבִהְמוֹת וְלֹא יוֹדְעִים
 וְלֹא מִסְתַּבְּלִים, שְׁטוֹב לְהֵם שְׁלֹא נִבְרְאוּ.

(ב) כִּי בְנֵי זְנוּנִים הֵמָּה, בְּנֵי זְנוּנִים מִמֶּשׁ.

אָמַר לִיהוָה, ר', הַאִי קָרָא בָּעֵי לְאַתְיִישָׁבָא בְּאַרְחוּי.
כְּתוּב (ישעיה נז) וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחֹמוֹתַי
יָד וְשֵׁם טוֹב מִבְּנִים וּמִבְּנוֹת שֵׁם עוֹלָם אֶתֶן לוֹ.
אֶתֶן לָהֶם מִיבְעֵי לִיהוָה, מִהוּ אֶתֶן לוֹ.

אָמַר לִיהוָה, תָּא חַזִּי, וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי, מִהוּ בֵּיתִי.
כְּמָה דְּאַתָּה אָמַר (במדבר יב) בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן
הוּא. (שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא אֶקְרִי בֵּית) וּבְחֹמוֹתַי, כְּמָה דְּאַתָּה
אָמַר (ישעיה סב) עַל חוֹמוֹתֶיךָ יְרוּשָׁלַם הִפְקַדְתִּי
שׁוֹמְרִים יָד וְשֵׁם, כְּלוּמַר דִּישְׁלָפוֹן נִשְׁמָתִין קְדִישִׁין
מְדוּכְתָא דָּא. וְהַהוּא יָד, חוֹלְק בְּאַשְׁלָמוֹתָא. טַב,
מְלִיא מִבְּנִין וּמִבְּנוֹתָן. שֵׁם עוֹלָם אֶתֶן לוֹ, לְהַהוּא
חוֹלְק שְׁלִים. אֲשֶׁר לֹא יִפְרַת לְדָרֵי דְרִין. דְּבַר אַחַר

לשון הקודש

מה זה בביתתי? כמו שנאמר (במדבר יב)
בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא. (שמו של הקדוש ברוך הוא
נקרא בית) וּבְחֹמוֹתַי, כמו שנאמר (ישעיה סב)
עַל חוֹמוֹתֶיךָ יְרוּשָׁלַם הִפְקַדְתִּי שׁוֹמְרִים.
יָד וְשֵׁם, כְּלוּמַר, שִׁינְאוּ נִשְׁמֹת קְדוּשׁוֹת
מִמְקוֹם זֶה. וְהַהוּא יָד, חֶלֶק הַשְּׁלָמוֹת,
טוֹב מְלֵא מִבְּנִים וּמִבְּנוֹת. שֵׁם עוֹלָם אֶתֶן
לוֹ, לְאֹתוֹת חֶלֶק שְׁלֵם, אֲשֶׁר לֹא יִפְרַת
לְדוּרֵי דוּרוֹת. דְּבַר אַחַר אֶתֶן לוֹ –

דִּין אֶפְלוּ בְּיוֹם הַכְּפוּרִים. וְעַל בְּנֵיהֶם
כְּתוּב (הושע ב) כִּי בְנֵי זְנוּנִים הֵמָּה. בְּנֵי
זְנוּנִים מִמֶּשׁ.

אָמַר לוֹ, רַבִּי, פְּסוּק זֶה צְרִיךְ לְהִתְיַשֵּׁב
בְּדַרְכּוֹ. כְּתוּב וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי
וּבְחֹמוֹתַי יָד וְשֵׁם טוֹב מִבְּנִים וּמִבְּנוֹת
שֵׁם עוֹלָם אֶתֶן לוֹ. אֶתֶן לָהֶם הִיךְ צְרִיךְ
לְהִיזוֹת! מַה זֶה אֶתֶן לוֹ?

אָמַר לוֹ, בֵּא וּרְאֵה, וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי,

אֵתֶן לוֹ לְהֵהוּא דִידַע רְזָא דְמִלָּה, וַיִּתְּבוּן בְּמָה
דְּבַעֵי לְבוֹנָא.

תוֹ אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, בְּתִיב, (שמות לה) לֹא תִבְעֵרוּ אִישׁ
בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת. מָאֵי טַעְמָא.
בְּגִין דְּלֹא אֶתְחַזֵּי דִינָא בְּהַאי יוֹמָא. וְאֵי תִימָא הָא
לְגַבוּהַ סְלִקָא. בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם קֹאמַר, וְלֹא
לְגַבוּהַ. וְהֵהוּא דְסְלִקָא לְגַבוּהַ, לְאַנְפִּיא לְדִינָא
אַחְרָא סְלִקָא. דְתַנִּינֵן, אֵית אִישָׁא אֶכְלָא אִישָׁא.
וְאִישָׁא דְמַדְבְּחָא, אֶכְלָא אִישָׁא אַחְרָא.

וּבְגִינֵי בְּהַ, אֶתְנַלְיָא עֵתִיקָא קְדִישָׁא בְּהַאי יוֹמָא,
מִכָּל שְׂאָר יוֹמִין. וּבְזַמְנָא דְאֶתְנַלְיָא
עֵתִיקָא, לֹא אֶתְחַזֵּי דִינָא כָּלִל. וְכָל עֲלָאִין וְתַתָּאִין
מִשְׁתַּבְּחִין בְּחֻדְוֹתָא שְׁלִימָתָא, וְדִינָא לֹא שְׁלֵטָא.

תָּאנָא, בְּתִיב (שמות לא) כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יי' אֵת

לשון הקודש

לְאוֹתוֹ שְׂיֹדַע סוּד הַדְּבָר וַיִּתְּבוּן בְּמָה
שְׁשַׁנִּינוּ, יֵשׁ אִישׁ אוֹכֵל אִישׁ, וְאִישׁ הַמְזַבֵּחַ
שְׁצָרִיד לְבוֹן.
אוֹכֵל אִישׁ אַחֵר.

עוֹד אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּתוּב לֹא תִבְעֵרוּ
אִישׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת. מָה
וּמִשׁוֹם כִּדִּי שְׁלֵא יִרְאֶה דִין בַּיּוֹם הַזֶּה.
הַטַּעַם? בְּדִי שְׁלֵא יִרְאֶה דִין בַּיּוֹם הַזֶּה.
וְאֵם תֹּאמַר, הֲרֵי לְגַבוּהַ עוֹלָה? בְּכָל
מִשְׁבוֹתֵיכֶם אָמַר, וְלֹא לְגַבוּהַ. וְאוֹתוֹ
שְׁעוֹלָה לְגַבוּהַ, עוֹלָה לְכַפּוֹת דִין אַחֵר.
וּבְשׁוֹם כִּדִּי מִתְנַלְהַ הָעֵתִיק הַקְּדוּשׁ
בַּיּוֹם הַזֶּה מִכָּל שְׂאָר הַיָּמִים. וּבְזַמֵּן
שְׁמִתְנַלְהַ הָעֵתִיק, לֹא נִרְאֶה דִין כָּלִל,
וְכָל הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתְּתוֹנִים נִמְצָאִים
בְּשִׁמְחָה שְׁלֵמָה, וְהַדִּין לֹא שׁוֹלֵט.
שְׁשַׁנִּינוּ, כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֵת

הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ. שֵׁשֶׁת יָמִים וַדָּאִי, וְלֹא בְּשֵׁשֶׁת.
 וְהֵנִי יוֹמִין קַדִּישִׁין עֲלָאִין, אֶקְרוּן יוֹמֵי דְשָׁמַא
 קַדִּישָׁא אֶתְכַלִּיל בְּהוּ, וְאֵינוּן אֶתְכַלִּילן בֵּיהּ. זַכָּאָה
 חוֹלְקֵיהוּן דְיִשְׂרָאֵל מִכָּל עַמּוּן עוֹבְדֵי עֲבוּדַת
 כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, עָלֵיהוּן כְּתִיב, (דברים ד) וְאַתֶּם
 הַדְּבָקִים בֵּינִי אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כּוֹלְכֶם הַיּוֹם. (דף צ' ע"א)

כִּכְד אֶת אֲבִידָךְ וְאֵת אַמְדָךְ. (שמות כ) רַבִּי חֵיָא פְתַח,
 (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן וְגו'. וְנָהָר, דָּא
 נְבִיעוֹ דְמַבּוּעָא, דְנִפְיָא תְדִיר וְלֹא פִסְק. וּמִנְהָרָא
 דְמַבּוּעָא דָא, אֶתְשַׁקֵּיָא כָּל גִּנְתָא דְעֵדֶן. וְהָהוּא
 נְהָרָא דְמַבּוּעָא קַדִּישָׁא, אֶקְרִי א"ב. מָאִי טַעְמָא.
 מְשׁוּם דְאִיהוּ נְבִיעָא לְאַתְוָנָא לְגִנְתָא.

רַבִּי אַבְא אָמַר, עֵדֶן מִמַּשׁ אֶקְרִי אָב. מְשׁוּם דְהָאִי
 עֵדֶן, מִשְׁתַּכַּח מִהָהוּא אַתָּר, דְאֶקְרִי אִין.

לשון הקודש

כִּכְד אֶת אֲבִידָךְ וְאֵת אַמְדָךְ. רַבִּי חֵיָא
 פְתַח, (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן וְגו'. וְנָהָר
 – זו נְבִיעַת הַמַּעֲיָן שְׂיוֹצֵא תְמִיד וְלֹא
 פּוֹסֵק, וּמִנְהָר הַמַּעֲיָן הַזֶּה נִשְׁקָה כָּל גֵּן
 הָעֵדֶן. וְאוֹתוֹ נָהָר שֶׁל הַמַּעֲיָן הַקֹּדֶשׁ
 נִקְרָא א"ב. מָה הַטַּעַם? מְשׁוּם שֶׁהוּא
 נוֹבַע לְזוּן אֶת הַגֵּן.

רַבִּי אַבְא אָמַר, עֵדֶן מִמַּשׁ נִקְרָא אָב,

הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ. שֵׁשֶׁת יָמִים וַדָּאִי,
 וְלֹא בְּשֵׁשֶׁת. וְהַיָּמִים הַקֹּדוּשִׁים הָעֲלִיוֹנִים
 הִלְלוּ נִקְרָאִים יָמִים שֶׁהַשֵּׁם הַקֹּדֶשׁ נִכְלָל
 בָּהֶם, וְהֵם נִכְלָלִים בּוֹ. אֲשֶׁרֵי חֲלָקֶם שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל מִכָּל הָעַמּוּם עוֹבְדֵי עֲבוּדַת
 כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, עָלֵיהֶם כְּתוּב (דברים ד)
 וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כּוֹלְכֶם
 הַיּוֹם.

וּבְגִינֵי בֶדֶד, אֶקְרִי אָב. וְהָא אֲוֹקִימְנָא, מֵאַתָּר דְּשָׂאֲרֵי
 לְאַתְמִשְׁכָּא כֻּלָּא, אֶקְרִי אַתָּה, וְאֶקְרִי אָב. כְּמַה
 דְּאַתָּה אָמַר, (ישעיה סג) כִּי אַתָּה אָבִינוּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כַּפֵּד אֶת אַבְיָד, דָּא קִדְשָׁא
 בְּרִידָה הוּא. וְאַתְ אַמְפָּד, דָּא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל.
 אֶת אַבְיָד, אֶת דְּיִיקָא, לְאַכְלֵלָא שְׂכִינְתָא (ד"א עילאָה).
 רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כַּפֵּד אֶת אַבְיָד, סְתָם. וְאַתְ אַמְפָּד,
 סְתָם. דְּהָא כֻּלָּא הָוּה בְּמִנְיָנָא. אֶת, לְרַבּוֹת כָּל מַה
 דְּלַעֲיָלָא וְתַתָּא.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, הָאֵי דְאָמַר רַבִּי אַבָּא, מֵאַתָּר
 דְּשָׂאֲרֵי לְאַתְמִשְׁכָּא כֻּלָּא, אֶקְרִי אַתָּה, שְׂפִיר.
 דְּהָא אוֹלִיפְנָא, הֵהוּא דְטָמִיר וְלֹא אֵית בֵּיה
 שִׁירוּתָא, קַרְיָנָא הוּא. מֵאַתָּר דְּשִׁירוּתָא אֲשַׁתְּכַת,
 קַרְיָנָא אַתָּה. וְאֶקְרִי אָב. וְכֻלָּא חַד. בְּרִידָה שְׂמִיָּה
 לְעָלָם וְלַעֲלָמֵי עֲלַמְיָא אָמֵן.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

שְׂכִינָה (עליונה). רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כַּפֵּד אֶת
 אַבְיָד - סְתָם. וְאַתְ אַמְפָּד - סְתָם. שְׂהַרִי
 הַכֹּל הִנֵּה בְּמִנְיָן. אֶת - לְרַבּוֹת כָּל מַה
 שְׂלַמְעֵלָה וְמִטָּה.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, זֶה שְׂאֵמַר רַבִּי אַבָּא,
 מִמְּקוֹם שְׂמַתְחִיל לְהַפְשֵׁף הַכֹּל, נִקְרָא
 אַתָּה, יָפֵה. שְׂהַרִי לְמִדְּנֵנו שְׂאוֹתוֹ הַנִּסְתָּר
 וְאִין בּוֹ הִתְחַלָּה נִקְרָא הוּא. מִמְּקוֹם

מִשׁוֹם שְׂעָרָן זֶה נִמְצָא מֵאוֹתוֹ מְקוֹם
 שְׂנִקְרָא אִין, וּמִשׁוֹם כַּד נִקְרָא אָב. וְהַרִי
 בְּאַרְגָּנוּ, מִמְּקוֹם שְׂמַתְחִיל לְהַפְשֵׁף הַכֹּל
 נִקְרָא אַתָּה, וְנִקְרָא אָב, כְּמוֹ שְׂנִיאָמַר
 (ישעיה סג) כִּי אַתָּה אָבִינוּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כַּפֵּד אֶת אַבְיָד - זֶה
 הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְאַתְ אַמְפָּד - זֶה כְּנֻסַת
 יִשְׂרָאֵל. אֶת אַבְיָד, אֶת דְּוִקָא, לְהַכְלִיל

רַבִּי חֻזְקִיָּה אָמַר, וּדְאֵי כִלְא חַד. כִּפֵּד אֶת אַבְיָד,
 דָּא קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וְאֶת אַמְדָּ, דָּא כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל. דִּהָא תַנּוּן, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּתִיב (דְּבָרִים יד)
 בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם, הֵהוּא אֶתְר דְּאַקְרִי בָּנִים.
 וּבְנֵינִי בְּךָ סְתִימָא דְּמַלְתָּ, כִּפֵּד אֶת אַבְיָד וְאֶת
 אַמְדָּ, לְאַכְלֵלָא כִלְא, דְּלַעֲיֻלָּא וְתַתָּא. ר' יִצְחָק
 אָמַר, לְאַכְלֵלָא בֵּיה רַבִּינָה, דִּהוּא אָעִיל לִיה לַעֲלֻמָּא
 דְּאֶתִּי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכִלְלָא דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא הוּי.

תַּאנְא, בְּהַנִּי חָמֵשׁ אַמִּירָן, כְּלִיל כִּלְא. בְּהַנִּי חָמֵשׁ
 אַמִּירָן, אֶתְגַּלִּיפּוּ חָמֵשׁ אַחַרְנִין, וּדְאֵי חָמֵשׁ
 גּוּ חָמֵשׁ. הָא כִּיּוּצָד. אַנְכִּי יִי אֱלֹהֵיךָ, לְקַבֵּל לֹא
 תִרְצָח. דְּתַנּוּן, (אָמַר רַבִּי יִצְחָק אָמַר רַבִּי יְהוּדָה) תִּרְיִן אֱלִין,

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

שְׁלַמְעֵלָה וְשְׁלַמְטָה. רַבִּי יִצְחָק אָמַר,
 לְהַכְלִיל בּוּ אֶת רַבּוֹ, שֶׁהוּא מְכַנֵּס אוֹתוֹ
 לְעוֹלָם הַבָּא. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הוּא
 בְּכִלְלֵי הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא.

שְׁנֵינּוּ, בְּחָמֵשׁ הָאֲמִירוֹת הִלְלוּ כְּלוּל
 הַכֹּל. בְּחָמֵשׁ הָאֲמִירוֹת הִלְלוּ נְחֻקְקוּ
 חָמֵשׁ אַחֲרוֹת, וּדְאֵי חָמֵשׁ תּוּךְ הַחָמֵשׁ.
 הַכִּיּוּצָד? אַנְכִּי ה' אֱלֹהֵיךָ – כְּנֶנְדָּ לֹא
 תִרְצָח. שְׁשֵׁנִינוּ, (אָמַר רַבִּי יִצְחָק אָמַר רַבִּי יְהוּדָה)
 שְׁנֵי אֱלֹהִים בְּכִלְלֵי אֶחָד גְּבֻלְלוּ, שְׁמִי

שֶׁהָרֵאשִׁית נִמְצְאָת נִקְרָא אֶתָּה. וְנִקְרָא
 אַב. וְהַכֹּל אֶחָד. בְּרוּךְ שְׁמוֹ לְעוֹלָם
 וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים אָמֵן.

רַבִּי חֻזְקִיָּה אָמַר, וּדְאֵי הַכֹּל אֶחָד. כִּפֵּד
 אֶת אַבְיָד – זֶה הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְאֶת
 אַמְדָּ – זֶה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. שְׁחֵרֵי שְׁנֵינּוּ,
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּתוּב בָּנִים אַתֶּם לַה'
 אֱלֹהֵיכֶם – אוֹתוֹ מְקוּם שְׁנִקְרָא בָּנִים.
 וּמִשּׁוּם כֶּךָ הִסְתִּימוֹת שְׁלֵל הַדְּבָר, כִּפֵּד
 אֶת אַבְיָד וְאֶת אַמְדָּ, לְהַכְלִיל אֶת הַכֹּל

בְּכֻלָּא תָּדָא אֶתְכְּלִילֵן, דְּמֵאן דְּקָטִיל, אֲזַעִיר
 דְּמוּתָא וְצִלְמָא דְּמֵאֲרִיָּה. וְכִתְיב, (בראשית ט) כִּי בְּצַלְם
 אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. וְכִתְיב (יחזקאל א) וְעַל דְּמוּת
 הַכֶּסֶּפֶא דְּמוּת כְּמֵרְאָה אָדָם.

אָמַר ר' חֵיָּיא, כְּתִיב (בראשית ט) שִׁפְךָ דָּם הָאָדָם
 בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָּךְ וְגו', (שִׁפְךָ דָּם הָאָדָם) מָאן
 דְּשִׁפְךָ דְּמָא, כְּאֵלוֹ אֲזַעִיר דְּמוּתָא וְצִלְמָא דְּלַעִילָא,
 כְּלוּמַר, לָא אֲזַעִיר דְּמוּתָא דָּא, אֶלָּא דְּמוּתָא אַחֲרָא,
 מִשְׁמַע דְּכִתְיב שִׁפְךָ דָּם הָאָדָם בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָּךְ.
 בְּאָדָם עֲלָאָה, מְטֵי הָאִי פְּגִימוּתָא, מֵהֵהוּא דְּמָא
 דְּאוּשִׁיד. מָאִי טַעְמָא. מִשּׁוּם כִּי בְּצַלְם אֱלֹהִים עָשָׂה
 אֶת הָאָדָם. וּבְגִין כֵּן, הָאִי בְּהָאִי תְּלִיא.

לֹא יִהְיֶה לָּךְ, לְקַבֵּל לֹא תִנָּאֵף דָּא מִשְׁקַר בְּשִׁמְא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאֶתְרָשִׁים בִּיהַ פְּבַר נֶשֶׁ.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

דְּמוּת זו, אֶלָּא דְּמוּת אַחֲרָת, מִשְׁמַע
 שְׁכִתּוּב (בראשית ט) כִּי בְּצַלְם אֱלֹהִים עָשָׂה
 אֶת הָאָדָם, וְכִתּוּב (יחזקאל א) וְעַל דְּמוּת
 הַכֶּסֶּפֶא דְּמוּת כְּמֵרְאָה אָדָם.
 אָמַר ר' חֵיָּיא, כְּתִיב (בראשית ט) שִׁפְךָ
 דָּם הָאָדָם בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָּךְ וְגו'. (שִׁפְךָ דָּם
 הָאָדָם) מִי שִׁשְׁוֹפְךָ דָּם כְּאֵלוֹ מִקְטִינֵן הַדְּמוּת
 וְהַצֶּלֶם שְׁלֹמַעְלָה. כְּלוּמַר, לֹא הַקְטִינֵן

דְּמוּת זו, אֶלָּא דְּמוּת אַחֲרָת, מִשְׁמַע
 שְׁכִתּוּב (בראשית ט) כִּי בְּצַלְם אֱלֹהִים עָשָׂה
 אֶת הָאָדָם, וְכִתּוּב (יחזקאל א) וְעַל דְּמוּת
 הַכֶּסֶּפֶא דְּמוּת כְּמֵרְאָה אָדָם.
 אָמַר ר' חֵיָּיא, כְּתִיב (בראשית ט) שִׁפְךָ
 דָּם הָאָדָם בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָּךְ וְגו'. (שִׁפְךָ דָּם
 הָאָדָם) מִי שִׁשְׁוֹפְךָ דָּם כְּאֵלוֹ מִקְטִינֵן הַדְּמוּת
 וְהַצֶּלֶם שְׁלֹמַעְלָה. כְּלוּמַר, לֹא הַקְטִינֵן

כֵּן זֶה בְּזוֹת תְּלוּי.
 לֹא יִהְיֶה לָּךְ - כְּנֻגַד לֹא תִנָּאֵף. זֶה
 מִשְׁקַר בְּשִׁמּוֹ שֶׁל הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא

וּבָדָא, כַּמָּה וְכַמָּה חוֹבִין וְגִזְרִין וְעוֹנְשֵׁין, תְּלִיין.
 וּמֵאֵן דְּמִשְׁקַר בְּהַאי, מִשְׁקַר בִּיהַּ בְּמִלְכָּא, דְּכַתִּיב,
 (הושע ה) בִּי י' בָּגְדוּ כִּי בָנִים זָרִים יִלְדוּ. וְכַתִּיב לֹא
 תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם, וְהָא בְּהַא תְּלִיָא.

לֹא תִשָּׂא לְקַבֵּל לֹא תִגְנוֹב. וְכַתִּיב (משלי כט) חוֹלֵק
 עִם גֵּנֵב שׁוֹנֵא נַפְשׁוֹ אֶלֶּה יִשְׁמַע וְלֹא יִגִּיד.
 וְדָאֵי הָא בְּהַא תְּלִיָא, דְּהָא גֵּנְבָא לְדָא אֲזִדְמֵן,
 לְאִומָאָה בְּשִׁקְרָא. מֵאֵן דְּעֵבִיד דָּא, עֵבִיד דָּא.

זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת, לְקַבֵּל לֹא תַעֲנֶה בְרַעְדָּךְ עַד
 שִׁקְר. דְּאָמַר ר' יוֹסִי, שַׁבַּת סִּהְדוּתָא אֶקְרִי.
 וּבְעֵי בַר נָשׁ לְסִהְדָּא עַל הָא דְכַתִּיב כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים
 עָשָׂה יי' וְגו'. וְשַׁבַּת כֹּלְלָא (נ"א סִּהְדוּתָא) דְּכֹלְלָא. וְאָמַר
 ר' יוֹסִי, מָאֵי דְכַתִּיב, (מִיכָה ז) תִתֵּן אֲמֶת לְיַעֲקֹב, כַּמָּה
 דְּאֵת אָמַר (שְׁמוֹת לֹא) וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת,

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הַגֵּנֵב לְזֶה מִזְדְּמֵן, לְהַשְׁבַּע בְּשִׁקְר. מִי
 שְׁעוֹשֶׂה זֶה, עוֹשֶׂה זֶה.

זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת - כְּנִגְדָּא לֹא תַעֲנֶה
 בְּרַעְדָּךְ עַד שִׁקְר. שְׁאָמַר רַבִּי יוֹסִי, שַׁבַּת
 נִקְרְאָת עֲדוּת, וְצִרִיךְ הָאָדָם לְהַעֲיֵד עַל
 זֶה, שַׁבְּתוֹב כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' וְגו'.
 וְשַׁבַּת כֹּלְלָא (עֲדוּת) שֶׁל כֹּל. וְאָמַר רַבִּי
 יוֹסִי, מַה שַׁבְּתוֹב (מִיכָה ז) תִתֵּן אֲמֶת
 לְיַעֲקֹב, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שְׁמוֹת לֹא) וְשָׁמְרוּ בְנֵי

שְׁנַרְשָׁם בְּאָדָם. וּבְזֶה כַּמָּה וְכַמָּה חֲטָאִים
 וְגִזְרוֹת וְעֲנָשִׁים תְּלוּיִים. וּמִי שֶׁמִּשְׁקַר
 בְּזֶה, מִשְׁקַר בּוֹ בְּמִלְכָּה, שַׁבְּתוֹב (הושע ה)
 בְּה' בָּגְדוּ כִּי בָנִים זָרִים יִלְדוּ. וְכַתוּב לֹא
 תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם, וְזֶה בְּזֶה
 תְּלוּי.

לֹא תִשָּׂא - כְּנִגְדָּא לֹא תִגְנוֹב. וְכַתוּב (משלי
 כט) חוֹלֵק עִם גֵּנֵב שׁוֹנֵא נַפְשׁוֹ אֶלֶּה יִשְׁמַע
 וְלֹא יִגִּיד. וְדָאֵי זֶה בְּזֶה תְּלוּי, שְׁהַרִי

וּמֵאֵן דְּאַסְהִיד שְׂקָרָא, מִשְׂקָר בְּשַׁבַּת, דְּהִיא
סְהַדוּתָא דְקָשׁוּט, וּמֵאֵן דְּמִשְׂקָר בְּשַׁבַּת, מִשְׂקָר
בְּאוּרֵייתָא כֻּלָּא. וּבְגִין כֵּן, הָא בְּהָא תְּלִיא.

כִּפְדָּא אֶת אַבְיָד, לְקַבֵּל לֹא תַחֲמֹד אִשֶׁת רֵעֶךָ.
וְאָמַר ר' יִצְחָק, כִּפְדָּא אֶת אַבְיָד, אַבְיָד
מִמֶּש. דְּהָא מֵאֵן דְּחָמִיד אֶתְתָּא, וְאוּלִיד פֶּר, תְּהוּא
בַר אֹקִיר לְאַחֲרָא, דְּלֹא ^(דף צ' ע"ב) אֲבוּי. וּכְתִיב כִּפְדָּא
אֶת אַבְיָד וְגו', לֹא תַחֲמֹד בֵּית רֵעֶךָ, שְׂדֵחֹו. וּכְתִיב
הָכֵא, עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יִי' אֱלֹהֶיךָ נוֹתֵן לָךְ. תְּהוּא
דִּיתָב לָךְ, יְהִא דִילָךְ, וְלֹא תַחֲמֹד אַחֲרָא. וְדֹאֵי הָא
בְּהָא תְּלִיא.

וְאֵלִין חֲמִשׁ קַדְמָאֵי, בְּלִילֵן חֲמִשׁ אַחֲרָנִין. וּבְגִינֵי
כֵּן, ^(דברים לג) מִימֵינוּ אִשׁ דָּת לָמוּ. דְּכֻלָּא
אֶתְעָבִיד יְמִינָא. וְעַל דָּא, בְּחֲמִשָּׁה קָלִין אוּרֵייתָא

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

הָאֲחֵר שְׂאִינוּ אֲבוּי, וּכְתוּב כִּפְדָּא אֶת
אַבְיָד וְגו', לֹא תַחֲמֹד בֵּית רֵעֶךָ שְׂדֵחֹו.
וּכְתוּב כֵּן, עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר הִ' אֱלֹהֶיךָ
נָתַן לָךְ. אוּתוּ שְׁנַתֵּן לָךְ יְהִיָּה שְׁלָךְ, וְלֹא
תַחֲמֹד אַחֲרָא. וְדֹאֵי שְׁנֵה תְּלוּי בְּנֵה.
וְאֵלֹו הַחֲמִשׁ הָרֵאשׁוֹנוֹת כּוֹלְלוֹת חֲמִשׁ
אַחֲרוֹנוֹת, וּמִשׁוּם כֵּן, ^(דברים לג) מִימֵינוּ
אִשׁ דָּת לָמוּ. שְׂהַכֵּל נַעֲשֶׂה יְמִין. וְעַל זֶה

יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, וּמִי שְׂמַעִיד שְׂקָר –
מִשְׂקָר בְּשַׁבַּת, שְׂהִיא עֲדוּת אֲמַת. וּמִי
שְׂמַשְׂקָר בְּשַׁבַּת – מִשְׂקָר בְּכָל הַתּוֹרָה.
וּמִשׁוּם כֵּן זֶה בְּנֵה תְּלוּי.
כִּפְדָּא אֶת אַבְיָד – בְּגִנְדָּא לֹא תַחֲמֹד
אִשֶׁת רֵעֶךָ. וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, כִּפְדָּא אֶת
אַבְיָד – אַבְיָד מִמֶּש. שְׂהִרִי מִי שְׂחֹמֵד
אִשָּׁה וּמוּלִיד בֶּן, תְּהוּא מְכַבֵּד אֶת

אֶתִּיהִיבַת. אָמַר ר' יְהוּדָה, כְּלָהּוּ הָיָה חָמֵשׁ גּוֹ
חָמֵשׁ. לְקַבְּלֵיהוֹן חָמֵשָׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה.

תָּאֲנִי ר' אֶלְעָזָר, בְּאֵלֵין עֵשֶׂר אַמִּירָן, אֶתְגְּלִיפוּ כָּל
בְּקוּדֵי אוֹרֵייתָא, גְּזִירִין וְעוֹנָשִׁין. דְּכִיָּא
וּמְסַאָבָא. עַנְפִּין וְשָׂרְשִׁין. אֵילָנִין וְנִטְיֵעִין. שְׂמִיָּא
וְאַרְעָא. יָמָא וְתַהוֹמֵי. דִּהָא אוֹרֵייתָא שְׂמִיָּא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָיִי, מַה שְׂמִיָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא אֶתְגְּלִיף בְּעֵשֶׂר אַמִּירָן, אוֹף אוֹרֵייתָא
אֶתְגְּלִיפָא בְּעֵשֶׂר אַמִּירָן. אֵלֵין עֵשֶׂר אַמִּירָן אֵינוֹן
שְׂמִיָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאוֹרֵייתָא כְּלָא שְׂמִיָּא
חַד הָיִי, שְׂמִיָּא קַדִּישָׁא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִמֶּשׁ.

זְבָאָה חוֹלְקִיהָ, דְּמֵאן דְּזָכִי בָהּ. מָאן דְּזָכִי
בְּאוֹרֵייתָא, זָכִי בְּשְׂמִיָּא קַדִּישָׁא. (דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא מִמֶּשׁ) ר' יוֹסִי אָמַר, בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִמֶּשׁ זָכִי,

לשון הקודש

בְּרִיךְ הוּא נְחַקֵּן בְּעֵשֶׂר אַמִּירוֹת - אֶף
הַתּוֹרָה נְחַקְקָה בְּעֵשֶׂר אַמִּירוֹת. עֵשֶׂר
הָאִמִּירוֹת הִלְלוּ הֵם שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ
בְּרִיךְ הוּא, וְכָל הַתּוֹרָה הִיא שֵׁם אֶחָד,
שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרִיךְ הוּא מִמֶּשׁ.

אֲשֵׁרֵי חִלְקוּ שֶׁל מִי שְׁזוֹכָה בָּהּ. מִי
שְׁזוֹכָה בַּתּוֹרָה זוֹכָה בְּשֵׁם הַקְּדוּשׁ (שֶׁל
הַקְּדוּשׁ בְּרִיךְ הוּא). רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, זוֹכָה
בְּקוּדְשׁ-בְּרִיךְ-הוּא מִמֶּשׁ (וּבְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל),

בְּחֻמְשָׁה קוֹלוֹת נִתְּנָה הַתּוֹרָה. אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, כָּלֶם הָיִי חָמֵשׁ בְּתוֹךְ חָמֵשׁ,
כְּנֻגְדָם חֻמְשָׁה חֻמְשֵׁי תוֹרָה.

שָׁנָה רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּעֵשֶׂר הָאִמִּירוֹת
הִלְלוּ נְחַקְקוּ כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה, גְּזִרוֹת
וְעֲנָשִׁים, טְהוֹר וְטָמֵא, עַנְפִּים וְשָׂרְשִׁים,
אֵילָנוֹת וְנִטְעִים, שָׁמַיִם וְאָרֶץ, יָם
וְתַהוֹמוֹת, שְׁהַרֵי הַתּוֹרָה הִיא שְׁמוֹ שֶׁל
הַקְּדוּשׁ בְּרִיךְ הוּא. מַה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ

(ס"א וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל) דִּהָא הוּא וְשָׁמַיָּה חַד הוּא, בְּרִידְ
שָׁמַיָּה לְעֵלָם וְלְעֵלְמֵי עֲלָמִין אָמֵן.

לֹא תַעֲשׂוּן אֶתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וְאֱלֹהֵי זָהָב. (שמות כ)

אָמַר ר' יוֹסִי, (ד"א לא גְּרָסִינָן מְאִי טַעְמָא. מְשׁוּם דְּכִתְיִב,) (חגי
ב) לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב, אֵף עַל גַּב דְּלִי הַכֶּסֶף וְלִי
הַזָּהָב, לֹא תַעֲשׂוּן אֶתִּי, אֶתִּי: כְּלוּמַר אוֹתִי.

אָמַר ר' יִצְחָק, בְּתִיב (ירמיה י') מֵאִין כְּמוֹד יי' גְּדוֹל

אֶתְּה וְגְדוֹל שְׁמֵךְ בְּגְבוּרָה וְגו', (גְּדוֹל אֶתְּה וְגְדוֹל
שְׁמֵךְ) גְּדוֹל אֶתְּה, הֵיִינוּ לִי הַכֶּסֶף. וְגְדוֹל שְׁמֵךְ
בְּגְבוּרָה, הֵיִינוּ וְלִי הַזָּהָב. אֵלִין תִּרִין גְּוֹזִינִין לֹא
מִתְחַזְּיִין, וְלֹא מִתְפָּאֲרִין, בַּר כִּד אֵינֻן גְּלִיפִין בְּאֶתְר
חַד, בְּאֵן אֶתְר אֶתְגְּלִיפּוּ. בְּיִשְׂרָאֵל. כָּאֵן אֶתְחַזְּוּן
גְּוֹזִינִין לְאֶתְפָּאֲרָא, כְּמָה דְאֶתְ אָמַר (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֲרָא.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

וְגו'. (גְּדוֹל אֶתְה וְגְדוֹל שְׁמֵךְ) גְּדוֹל אֶתְה - הֵיִנוּ
לִי הַכֶּסֶף. וְגְדוֹל שְׁמֵךְ בְּגְבוּרָה - הֵיִנוּ
וְלִי הַזָּהָב. שְׁנֵי הַגְּוֹזִינִים הִלְלוּ לֹא גְרָאִים
וְלֹא מִתְפָּאֲרִים, פְּרָט לְכַשְׁהֶם חֲקוּקִים
בְּמָקוֹם אֶחָד. בְּאֵיזָה מְקוֹם נְחַקְקוּ?
בְּיִשְׂרָאֵל. כָּאֵן גְּרָאִים הַגְּוֹזִינִים לְהִתְפָּאֲרָא,
כְּכַתוּב (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ
אֶתְפָּאֲרָא.

שְׁהָרִי הוּא וְשִׁמּוֹ אֶחָד. בְּרוּךְ שְׁמוֹ לְעוֹלָם
וְלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים אָמֵן.

לֹא תַעֲשׂוּן אֶתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וְאֱלֹהֵי זָהָב.
אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָה הַטַּעַם? מְשׁוּם
שְׁכַתוּב (חגי ב) לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב. אֵף עַל
גַּב שְׁלִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב - לֹא תַעֲשׂוּן
אֶתִּי. אֶתִּי. כְּלוּמַר אוֹתִי.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּתוּב (ירמיה י') מֵאִין
כְּמוֹד ה' גְּדוֹל אֶתְה וְגְדוֹל שְׁמֵךְ בְּגְבוּרָה

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (ישעיה סא) שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ בַּה' תִּגַּל תִּגַּל
נַפְשִׁי בַּאלֹהֵי וְגו', וַפָּאָה חוֹלְקֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל,
מֵעַמּוּן עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת, דְּחִדְוּוּתָא
וְתַפְנוּקָא דְלַהוֹן בְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְכָתִיב שׁוֹשׁ
אֲשִׁישׁ בְּי'. פִּינּוֹן דְאָמַר בְּי', אִמַּאי כְּתִיב בַּאלֹהֵי.
אֶלָּא הָכִי אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל, אִי בְּרַחֲמֵי אֲתִי עֲלֵנָא,
שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ בְּי'. אִי בְּדִינָא, תִּגַּל נַפְשִׁי בַּאלֹהֵי.

מָאִי טַעְמָא. מִשׁוּם דְאֵלִין בֵּיה אֲתַגְלִיפוּ, דְכָתִיב,
(ישעיה סא) כִּי הִלְבִּישְׁנִי בְגָדֵי יֵשַׁע. מַהוּ בְגָדֵי
יֵשַׁע. גְּוֹוִינִין, דְאֲתַגְלִיפוּ לְאִסְתַּבְּלָא בֵּיה. כְּמַה דְאֵת
אָמַר, (שמואל ב כב) יִשְׁעוּ וְגו' אֵל יִי'. יֵשַׁע אִסְתַּבְּלוּתָא
הוּא. מָאֵן דְבָעֵי לְאִסְתַּבְּלָא בֵּי, בְּגִוּוִינִין דִּילִי
יִסְתַּבְּל. מָאִי טַעְמָא. מִשׁוּם דְכָתִיב, (ישעיה סא) מְעִיל
צְדָקָה יַעֲטֵנִי, צְדָקָה מִמֶּשׁ, דְגִוּוִינִין בֵּיה אֲתַגְלִיפוּ.

לשון הקודש

בה', ואם ברין - תגל נפשי באלהי.
מה הטעם? משום שאלה נחקקו בו,
שכתוב כי הלבישני בגדי ישע. מה זה
בגדי ישע? גננים שנוחקקו להסתכל בו,
כמו שנאמר ישעו וגו' אל ה'. ישע הוא
הסתכלות. מי שרוצה להסתכל ב',
יסתכל בגננים שלי. מה הטעם? משום
שכתוב מעיל צדקה יעטני, צדקה מממש,

רבי יהודה פתח, (שם סא) שוש אשיש
בה' תגל נפשי באלהי וגו'. אשרי חלקם
של ישראל מעמים עובדי עבודת
כוכבים ומזלות, שהשמחה והתפנוק
שלם בקדוש-ברוך-הוא, שכתוב
שוש אשיש בה'. פינן שאמר בה', למה
כתוב באלהי? אלא כך אמרו ישראל:
אם ברחמים בא עלינו - שוש אשיש

כַּחֲתָן יִבְהֵן פָּאָר, הָא גְוֹנָא חַד. וְכַכְלָה תַעֲדָה
כַּלְיָה, הָא גְוֹנָא אַחְרָא. וְכַד גְוֹנִין מִתְחַבְּרִין, בֵּיה
שַׁעֲתָא אֶתְחַזְיִין, וְכַלְהוּ תְאִיבִין לְאַחְזָאָה,
וְלֵאסְתַּכְלָא בֵיה.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, שׁוֹשׁ אָשִׁישׁ בֵּינִי, תִּרִין חֲדוּן. בֵּינִי:
בְּרַחֲמֵי. תִּגְל נַפְשִׁי, הָא (סד חֲדוּת) בְּדִינָא. אָמַר
ר' יְהוּדָה, בְּכַלָּא חֲדוּה עַל חֲדוּה. וְחֲדוּה דְצִיּוֹן,
זְמַן קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאַחְזָאָה לְיִשְׂרָאֵל,
בְּחֲדוּוֹתָא יִתִּיר מְכַלָּא, דְכַתִּיב, (ישעיה לה) וּפְדוּנֵי יִי
יִשׁוּבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְגו', וּפְדוּנֵי יִי יִשׁוּבוּן, הָא
חַד. וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה, הָא תִּרִי. וְשִׁמְחַת עוֹלָם עַל
רֵאשִׁים, הָא תִּלַּת. שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיֵגוּ, הָא אַרְבַּע.
לְקַבְּלֵיהוֹן דְאַרְבַּע זְמַנִּין דְאַתְפְּזֵרוּ יִשְׂרָאֵל בֵּינֵי
עַמֵּמֵיָא. וְכִדִּין כְּתִיב (ישעיה יב) וְאַמְרַתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא
הוֹדוּ לַיְי' קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ וְגו'.

לשון הקודש

בכל שמחה של שמחה. וחֲדוּה של צִיּוֹן
עֲתִיד הַקְּדוּשׁ בְּרִיךְ הוּא לְשִׁמְחָה אֶת
יִשְׂרָאֵל בְּשִׁמְחָה יִתְרָה מֵהַכֹּל, שְׁכַתּוּב
(שם לה) וּפְדוּנֵי ה' יִשְׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה
וְגו'. וּפְדוּנֵי ה' יִשְׁבוּן – הֲרִי אַחַת. וּבָאוּ
צִיּוֹן בְּרִנָּה – הֲרִי שְׁתַּיִם. וְשִׁמְחַת עוֹלָם
עַל רֵאשִׁים – הֲרִי שְׁלֹשׁ. שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה
יִשְׁיֵגוּ – הֲרִי אַרְבַּע. כְּנֻגְדָם שֶׁל אַרְבַּע

שְׁהַגְוִנִים נְחַקְקוּ בּוּ. כַּחֲתָן יִבְהֵן פָּאָר, זֶה
גִּזְוֹן אַחַד. וְכַכְלָה תַעֲדָה כַּלְיָה, זֶה גִּזְוֹן
אַחַר. וְכַשֶּׁהַגְוִנִים מִתְחַבְּרִים, בְּאוֹתָהּ
שַׁעֲה נִרְאִים, וְכַלָּם מְשִׁתַּקְקִים לְרֵאוֹת
וְלֵהִסְתַּכְלָא בּוּ.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, שׁוֹשׁ אָשִׁישׁ בְּה' – שְׁתֵּי
חֲדוּוֹת. בְּה' – בְּרַחֲמִים. תִּגְל נַפְשִׁי –
הֲרִי (אֶחָת חֲדוּת) בְּדִין. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה,